

Keszkenő - a szendrői református egyháztól

Textil- és viseletgyűjtemény

Leltári szám:	19464
Készítés ideje:	17. SZÁZAD 2. FELE
Készítés helye:	Borsod megye
Anyag:	ezüsthonal; lenvászon; selyemfonal
Technika:	ezüstszállal hímzett; kétoldalas laposöltés; selyemfonallal hímzett
Méreték:	hosszúság: 80 cm szélesség: 75 cm

A keszkenő sarkaiban egy-egy átlósan elhelyezett, szívből kinövő szimmetrikus virágbokor. A középső száron nagy, kinyílt virág, az oldalt kihajló csigás száron egy-egy gránátalma. Az oldalak közepén kisebb virágbokor. Az európai reneszánsz mintakönyvekben e minta különböző változatai még a 17. század közepén is gyakoriak. A virágbokor megformálása, színezése azonban a magyar darabokon jelentősen eltér a nyugati példáktól: rajzuk könnyedebb, díszítésük változatosabb, a borvörös, zöld, kék szín valamint a fémfonal szirmonkénti – törökös jellegű – változtatásával pedig különösen gazdag hatást ért el a hímző.

A keszkenő Borsod megyéből származik, a pápai református gyűjteményben őrzött szőnyi terítő sarokmotívumai azonban rajzban és színben teljesen megegyeznek a keszkenőével. (Ld.: Takács B.: *Református templomaink úrasztali térítői*. Bp., 1983. 38. p., 14. kép) Ez is bizonyítéka annak, hogy egy-egy kedvelt minta az ország egész területén elterjedt.

Irodalom

- Szerk.: Mikó Árpád, Verő Mária: *Mátyás király öröksége. Késő reneszánsz művészet Magyarországon (16-17. század)*. Magyar Nemzeti Galéria, Budapest, 2008. - Nr. VI.26. (Erdei Lilla)
- László Emőke: *Magyar reneszánsz és barokk hímzések. Vászonalapú úrihímzések*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2001. - Nr. 12.
- Szerk.: Péter Márta: *Reneszánsz és manierizmus. Az európai iparművészet korszakai*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1988. - Nr. 412. (László Emőke)
- Dr. Czobor Béla: *Egyházi emlékek a történelmi kiállításon*. Pesti Könyvnyomda Rt., Budapest, 1898. - 118., 72. p. (képpel)
- Az 1896-iki Ezredéves Országos Kiállítás. A Történelmi főcsoport hivatalos katalógusa*. Kosmos Műintézet, Budapest, 1896. - Nr. 2179.

